

Niša Sloga izlazi svaki 1 i 16 dan mjeseca i stoji s poštarinom za cijelu godinu 2 f. a za kmeta 1 for.; razmierno za pol god. 1 f. a za kmeta 50 nové. Izvan carovino više poštarina. Pojedini broj stoji 6 nové.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politični list.

Oglasi se prima, u po navadnoj cieni. Pisma neka se šalju plaćenu poštarino. Nepodpisani se dopisi neupotrebljavaju. Dopisi se ne vraćaju. Uradništvo i Odpravništvo nalaze se Pazza della Dogana N.º 1 Scalo II.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.“ *Nar. Post.*

Godina IV.

U Trstu 16. Julija 1873.

Broj 14.

Pogled po svietu.

U Trstu 15 srpnja.

Ovaj put neimamo poručiti našim čitaljem baš nikakvih novostih. Samo to moramo naknadno javiti, da je početkom ovoga mjeseca bila u Beču njemačka carica Augusta, da se nazdravi s našim cesarskim dvorom mjesto muža si, cara Vilima, kojemu staračko zdravlje nije dalo onda putovati.

U ostalom se kod nas u Austriji sve stranke pripravlja sve to ozbiljnije budućim izborom. Govorilo se, da će ti izbori biti već augusta mjeseca, onda septembra, a sad se opet neću je baš kada. Bill kad mu drago, dugo nemogu izostati, zato svi i gledaju, da im budu pripralni.

Jedne ministarske novine su bile javile, da će se pokrajinski sabori i ove godine sastati, ali se nozna, da li prije, ili poslje caravinskoga vieća. Iz načina, kojim se to javilo, sliedi, da se ti sabori u onih krugovih podimaju smatrati, kao suvišni.

Od bečke svjetske izložbe se čuje, da je sud sasvim dostojna naše velike državo, pak da će Austriji baš lice osvjetlati. Ali ju je stigla druga nesreća, strane su naime novine po svietu raztrubile, da u Beču biesni kolera, pak se sviet drži daleko od Beča.

Iz Ugarske ništa nova, nego da je sabor odgodjen do pod zimu. Hrvatski sabor da će se sastati drugi tjedan mjeseca kolovoza. Bit će mu predložena radnja kraljevinske deputacije. I u Hrvatskoj i Ugarskoj se nadaju, da će sabor hrvatski prihvatiti nagodbu, kakova je sada. Carskom naredbom od 17. pr. m. oddielila se uprava u Granici od vojaičke oblasti.

Njemačka se vojska počela soliti iz Franceske. U Španjolskoj traje neprestano državljanski rat.

Pčelarstvo.

VII.

Da popunimo nauk o pčelarstvu, moramo reći nešto i o tako zvanih pčelah grabežljivicah, ili kako jih već gdje zove naš narod.

Grabežljivice nisu posebno plomo pčelah, nego je moguće, da svaki koji mu drago ul privikne grabežu, ako se pčelar nerazumije u pčelarstvo. A pčele priviknu grabežu onda, kad nalete gdje mu drago na med, koji mogu posvojati. To jih namami, živiti od tuđe muke, to jest, otimati med tuđim košnicam. Grabežljivice se razpoznaju od drugih pčelah, što su nešto ornije. To dolazi odtud, što se medom omažu, klatac po tuđih košnicah. Povrh toga, kad se grabežljivice približe k ulu, koji misle okraštati, nesiedu se bezskrbno na podulje, nego lete izpred njega gore i dole, držeć od sebe zadnje noge. Stražarice, kad vide, da se približuju grabežljivice, stave se u red i gledaju jih nloviti. Što je više grabežljivicah, to više stražaricah ul brani. Ako ulove koju grabežljivicu, prime ju za krila i nastoje ju umoriti. Ako pak dojde toliko grabežljivicah, da nadbiju stražu, unidju u košnicu, gdje im je prva skrb kraljicu ubiti, pa tako domaćim pčelam uzeti svu srčanost. Ako je grabež stopram začeo, grabežljivice neodlete hitro, nego prije košnicu i njezino mjesto dobro razgledaju, kao prigodom plodjenja, zatim naglo kući bite. Ako hoćeš, da doznaš, koja košnica hodi na grabež,

pazi samo na to, koja košnica u ucobično vrijeme jako leti. Grabežljivice lete već pred sunčanim istokom, a u večer za zapadom, dapače otimaju i za daždevita vremena. Gledaj od koga kraja lete, pak ćeš doznati iz kojega pčelnjaka dolaze. Da pak gospodara uvjeriš, da njegovo pčelo živu od tuđe muke, pospi odletajuće pčelo grabežljivice pepelom, ili pak stučonom kredom (žesom). Ako je košnica, na koju grabežljivice navale, bez kraljice, opazit ćeš, da se domaćo pčelo nebrano ni najmanje, a s druge strane da grabežljivice po svojoj volji okolo ula polotaju.

Kako dojde medju pčelami do grabeža i otimanja? — Već je nešto o tom natuknuto, a sad recimo još i ovo. Mnogokrat sam pčelar privabi grabežljivice tim, što drži u svojem pčelnjaku košnice brez kraljice, ili pak prostabo, kao takodjer i tim, ako po danu daje pčelam meda, ako po vrćini satje podrezuje, ako dasku pod ulom polje medom, ako vanjskih pukotinah na ulu dobro nezatise, ako pčelnjak tako postavi, da drugo jako pčelo moraju kroz njega izletati i u vrće ljetno vrijeme nenadni ulom hlada ili ti sjone, jer moćan duh razgrijana u košnici meda najlaglje privabi grabežljivice i pčele otoni tako, da se nemare ni braniti. Ako trpiš takove stvari kod svojega pčelnjaka, onda si sam kriv, da nastane grabež, a susjeda nesmieš kriviti. Kako bješe jur rečeno, čuvaj se medu, kojim pčele pitaš, primiešati vina, ili rakije, jer to pčele grabežu priući.

Kad nastane grabež, vratašca na ulu tako načini, da nemože nego po jedna pčela van i nutar. Nadkrij ulu hlad od zeleni, da manje duh od meda iz njega udara. Okradjenu ulu daj kroz uoć dobra meda, da se uzmogne srćanije braniti od grabežljivicah. Okradjen ul možeš takodjer za nekoliko minutah popunoma zataknuti, tada će se grabežljivice skupiti na daski pred ulom, a ti jih onda polj mrzlom vodom; sve prestrašene hoće odletiti, zatim odpri vrata i tako dugo odprta pusti, dokle sve grabežljivice izlete iz ula i druge dolete. Sad vrata opet zatvori i grabežljivice vodom poškropi, i to čini dotle, dokle nisi sve protjerao. Poslje toga ul zatakni i metni ga do večera u kuću. Ako je ul kraljica ubita, sdruži ga u večer s kojim drugim susjednim ulom; ako mu je još živa, prenesi ga za nekoliko danah u drugi oddaljeniji pčelnjak. Dobro je takodjer dasku pred ulom česnom, ili pelinom namazati. Ne grabežljivice se najveć boje smrdža svojih ubitih drugaricah. Zato je najbolje sgniećiti one, koje poklane pred ulom teže i ondje ih ostaviti.

Ako su pak grabežljivice iz tvoga vlastitoga pčelnjaka, onda u grabežljivu košnicu vrzi nešto pilotinah medju satje, da se grabežljivice drugoga posla dobave i tako grabežu oduče. Možeš mu takodjer vratašca tako na uzko načiniti, da nemože više pčelah zajedno van ni nutar. Još je bolje grabežljivi ul nekoliko danah u sobu zatvoriti, ili pronesti u drugi pčelnjak. Ako grabežljivice dolaze iz tuđjega pčelnjaka, javi to njegovu gospodaru. Pošten pčelar hoće učiniti sve, što se daje, da otimanje prestane. Ako pak nebi htio, onda mu naznani, da ćeš mu pčele poloviti. A to možeš ovako. U večer, kad već pčele miruju, zapri okradjeni ul i odnesi ga kamo u kuću; a na njegovo mjesto postavi drugi, koji spodoblja okradjenomu. Na vratašca metni u košnicu 6 palacah dugu ciev, iznutra nekoliko gore obranjenu, pak vratašca okolo nje tako zatisni, da pčele nemogu ulaziti nego kroz ciev. U tu praznu košnicu stavi sat meda. Drugo će jutro doletiti grabežljivice i sve kroz ciev uzljosti u košnicu, iz nje pako neće moći ni jedna. Tako

ulovljeno grabežljivice drži jedan dan zaprte, da doznaju, da noimaju kraljice. Drugi večer sdruži jih s okradenim ulom, otvoriv jednoga naprama drugomu, pak odnesi na drugi pčelnjak, kakve pol ure daleko. Pčele se dadu rade na grabež najme u proljetje, dokle neima još paše, i u jesen kad paša prestane.

D o p i s i.

Iz Istre.

Jednoč mi netko pripovjedaše, kako je mirno spavao usred zelena luga, potle što se bio jako izmučio, primičuće na sunčanoj žegi svoje pokošeno sieno. Kad ga netko stane na jedanput buditi, vapijuće: Susjede, susjede, bolan nebio, ustani, evo gdje ti voda sieno odnesla! Ustavši on na tu viku i protivši oči, ugleda uvrh luga strašan ern obladiinu. Skoči siromah na djelo, al u koliko bi okom trenuo, zamigne, zagrmí i počnu tako striele pucati i dažd praskati, da je jedna jedvice i sam živ utekao, a sieno da mu je bez sliede i bez traga vodom odplivalo. Tada, gladajuć niz dolinu, da je uzdisao i kukao: Avaj meni do Boga miloga, kao što je svakomu, koji žali trud prije, nego li je djelo dovršeno.

Ovom ću pridicom da ne što rečem od srea k sreu mójemu slovinskomu u Istri roda.

Kako čitam u *Našoj Slogi*, Nj. Veličanstvo, naš promislivi car, pomilivao je i naš slovinski u Istri rod, te naredio, da pošljemo i mi svoje zastupnike u buduće carevinsko vijeće. Ali ja nešto dujom i nešto vidim, pak mo sve strah, da će nam to, već pokošeno sieno, najbrže voda odnesti. Ja dujem i vidim, gdje se vedro nebo tmuri, gdje u zraku strašan vjetar buči, gdje se ern oblak skuplja, a iz njega sjeva, grmi i ružno prokapljuje, pak će do skora počet i hovati. A naš narod? Naš narod, mjesto da skoči na noge, mjesto da se vrgne na djelo, mjesto da se poda na radnju, — naš, volim, narod i njegovi u Istri vodje leže, driemlju, spavaju, i nomislóć, da će biti uzalud sav trud i muka, kad nahrupi voda i razlije se poplavica kao more.

Tko je taj oblak, tko ta voda, tko ta poplavica?

Taj oblak, ta voda i ta poplavica su naši Talijanaši, koji stanuju ta i tamo u malih mjestancih, po naših kmotskih obćinah. Ti ljudi su namislili prepričiti i ovaj put, da glas našega u Istri naroda nedopre do cesara. U to se ime već sad skrivši dogovaraju, pismono i ustmeno, kako će se vladati prigodom budućih izborah, da nam narod na led naveđu. Oni vele, mi se brojimo među poljodjelce, premda nismo poljodjelci. Nikad bolje! Nam netreba drugo, nego gledati, da nas poljodjelci izaberu za svoje fiduciarie iliti izbornike, kao što su uvijek dosada. A to će nam poći lahko za rukom. Evo kako. Manje i siromašnije kmete hoćemo podmititi, hoćemo im štogod vrći, štogod platiti, pak ćoju biti odmah naši. Nekojim drugim hoćemo reći, da jih ljubimo, jerbo da bi jim bio sin pošao za soldata, da ga nismo branili. Nekojim trećim hoćemo prišapnuti, da smo im prijatelji, jer da im više puti posudimo kakav novčić, a to da ćemo i unapred rado učiniti. One pako, koji nas nebudu hotjeli slušati, jer su muži, jer su pošteni, il jer nas nisu potrebni, te ćemo pred svietom oerniti i ozlaglasiti, govorojeć, da su ovo, da su ono, da su smutljivci, da su sebišnjaci i da neisću nego svoju korist i slavu. Preko toga hoćemo govoriti, da smo mi jedini pravi patrioti, pravi domorodci, pravi prijatelji puka, pravi ljubitelji Istre i Istranah bez razlike krvi i jezika. Povrh svega pako hoćemo se hvaliti, da smo iskroni austrijanci, da smo s vladom i za vladu, a vladu da je s nami i za nas. A buduć, da mnogi čitaju *Našu Slogu* i nje se drže, hoćemo nalagati, da je *Sloga* proti cesaru i proti Austriji, da ju pišu Rusi, da ju štampaju panslavisti, to jest ljudi, koji bi hotjeli, da bude vas sviet slavenski, pa tkogod sluša *Slogu* da bi ga trebalo objesiti, il barm zatvoriti. Da pak puk neposlušne ni svojih duhovnih pastirah, hoćemo bućiti, da su tudjinci, pak da nepoznaju naših potrebah, il ako i jesu domaći, da se nerazumiju u svjetske stvari, dapaće da se nesmiju u nje ni paćati, pak da jih nevalja ni slušati, nego u crkvi. Ako nebi ni to koristilo, onda ćemo zijati, da su popi proti ustavu, da su proti zakonu, da su proti slobodi i napredku itd. itd.

Eto ti, moj mili rode, pogovora i dogovora Talijanašah i Šareojakah, njihovih pomagaćah. Eto, kako te misle uloviti u mrežu, da jih izbereš za izbornike, pak onda oni da izaberu za tvoje zastupnike ljude, koji bi te u žlici vode utopili, da mogu. Ali ti, ako si i siromah, spomeni se Ezava, koji je za čunčić lieće prodao svoje prvorodjenstvo, pak se toga do surti kajao. Gledaj da se to isto i tebi nedogodi. Gledaj najme, da te nebudu tvoji susjedi prstom jedan drugomu kazali, vićuće za tobom, da si za zalogaj kruha i gutalj vina izdao svoju rodjenu braću. Bolje je čovjeku i poginuti, nego li svoje lice do smrti oerniti. Ako ti je pak tko učinio kakvo dobro, il posudio kakav novčić, to si mu ti dužan na obični način vratiti, nikad pako svojim obrazom i svojim pošćenjem. I ako bi tko iskao što takva od tebe, znaj, da nije pošten, kad nemari za tvoje pošćenje, pa makar bio sto puti tvoj dobročinitelj. Znaj na koncu, da se sve na svietu može opet naći i dobiti, ali izgubljeno pošćenje nikada. A neima ti većega nepoštenja od izdajstva svojega roda i plemena. A ti bi izdao svoj rod i svoje pleme, da izabereš za izbornika Talijanaša, il Šarenjuka. Jer sad je vrijeme, da utečeš tomu jastrebu, koji to drži u svojih krampljih i da sbrješ sa sebe pogrđno ime *šćavuna*, koje ti je nadenuo o svojoj objesti.

Zato na noge, moj mili slovinski rode, na noge i vi, moga rada dični vodje: nemirujte ni jedni ni drugi, dokle uopokosito i nespravito svoje narodno sieno, to jest, dokle neizberete za izbornike same svoje ljude.

Iz Baško 7. svpnja 1873.

O malo razboritom načinu, kojim se dandanašnji kod nas pukom vlada, čita se često u ovih i onih novinah, tako da bi pamotan čovjek morno reći, da puk izabira ludjake za svoje poglavare. Nu tomu nije tako. Puk u obće izabire ljude, u koje ima podpuno povjerenje, al ti, čim zasjednu na one čarobne stolice, želo se pokazati još pametniji, pak taj uzlet više puta krivo izpada. K tomu novi njihov položaj zahtjeva, da dođu više puta u doticaj sa ljudim malo veću ruke, što je njihovo najveće zadovoljstvo! Takovi ljudi i drugove uzohole. Blaze si ga onomu, koj može s njima! Nekaće se već tada: Gospodin sudac, nego: Gospodin moj prijatelj. Oholost se od sna probudi, u gdje ta vlada, sve propada. Prijatelju takovu se ništa neuzkrati. Izgubilo bi se ho prijateljstvo, prestalo bi se biti dostojnim njegova dražtva.

Tako se žalibože kod nas zbiva. Vidit je najme ljude, izabrane od puka, koji reć bi poludiše. Prije mirni i pobožni, a sad, kad se u crkvi najveća sv. otajstva obavljaju, tarokaju i veselo pijuckaju, dakako sliedeć nauku svojih tako zvanih prijateljah.

Uredjenje pako luke, koja nam je kao i krub svakdanji od skrajne potrebe, deveta im je briga. Ima županija do 3,000 stanovnikah, nu da se tomu pućanstvu liećnik priskrbi, to nikomu nit na um nepada. G. P. P. toliko već godinah čeka stanarinu škole, o kojoj se toliko odlikovao župan J. J.

Više bi se još toga dalo kazati, nu to ćemo u buduće, ako se stvari nepromjene.

Nekoliko Bašćanov.

BASNE.

VII.

Hvalila se tota lija
Svomu stricu vuku:
„Nit mo čovjek već ubija,
Nit nevolje tuku.
Svud mo prati dobra sreća;
Jer sam ja listica:
Kokoših mi puna vreća
I još drugih ptica.“
Stari vuko sluša totu,
Što mu progovara,
Za istinu drži svotu,
Nezna da ga vara.
Pak s listicom družtvo čini
Za svoju nevolju,

Da bi u totom u družini
Naša sroću bolje.
A ona je sva vesela,
Jer je varalica:
Kada budu u sred sela,
Provarit će strica.
Hodoć dođu k ovčjom dvoru,
A vuku skomino i
Lepih ovac' je u toru,
Sve mu ouro alno.
Tota mu je govorila:
„Hodi u tu pažu,
Neće tebe ljudska sila,
Ja ću utražiti stražu.“

Vuk veruje svojoj toti,
 Tvrdi mu je vira,
 I u stalu se zaleti
 I sve skopce sbira.
 A lisica dobro volje,
 Ljude zvat odleti:
 „Ljudi božto brže bolje
 Vuku se ototi,
 U stali je med ovcami,
 Čini velu škodu,
 Božto brzo branit sami,
 Ja ću bit na shodu.“
 Od večora momoi skoće,
 Baš pu jaglo jolit,
 Drugi teti vino toće,
 Jagat' daju u' zdoti.
 Lisica se nahljapala
 I još noima maha,
 Vać se zlicom od jagala
 Vrh temena paha.
 Ostado joj tome bolo —
 Dobro ćo joj doći —
 Pak poloto kroza solo
 Za svo svoje moći.
 Izvan sola najdo vuka,
 Nosrotnoga strica,
 Gdo za plotom ljuto kuka
 I tožko narica:
 „Vajme moni, moj noboro,
 Skoro mo ubiće,
 Al je teti morda goro
 I to mnogo viće.“
 Slušajće ga tota lija,
 Grdno ti so reži,
 Svo od smoha so provija
 I do vuka boži.
 Kad je došla blizu vuka,
 Neće bežat viće,
 Nego plaćuć ti zakuka:
 „Ljudi mo ubiće,
 Glej vrh glavo ovo bolo —
 Moždjani su moji,
 Aj prokleta ono selo,
 Danko mi izbroji!
 Sad mo nosi striće vuće
 Po našom kuntratu,
 Teža silba mene tuće,
 Teže mi j' na vratu.“
 Vuk stromah, dobričina,
 Vas probijan stane,
 Zajašo ga liščina,
 On se jedva gano
 Vratila stara teta
 Grdo so ponosi:
 „Glejte, ljudi, šudo svota:
 Bolan zdravá nosi!“
 Gospa lisa konja jaše,

Probijena vuka,
 On pomalo pod njom kašo
 Velika j' to bruka. —
 Vetar brije, zima stino,
 Težko za putnika,
 S pod oblaka mesec sine,
 Pastira prilika.
 Starca strica glad umara
 I novolja ljuta,
 Kriva mu je lija stara,
 Varalica kruta
 Dojahali k jednoj vodi,
 Ledila se veće.
 „K ovoj lokvi striće hodi,
 Glada biti neće.
 Vidi u njoj sir so toći,
 Za tebe večora:
 Samo vodu daj poloći,
 Ka j' natokla ćera.“
 (A to j' bila mesečina
 U studonj vodi,
 Pak ludobna liščina
 Vuku za nos vodi.)
 Vuk se prigao, vodu pljo
 I neda si mira,
 A za njim se zlobno smijo
 Lisica nevra.
 Kad se vodo prenalalo
 I stit mastá veća,
 Kažo lija s neko plaho:
 „Sad okreni pleća,
 I u vodu rep svoj spusti,
 Tako mi veselja,
 Primit će so sirao tusti,
 Troja živa želja.“
 Kako j' rekla vuk naredi
 I od voće gleda,
 Dokle mu so rep uledi
 I s mesta se neda.
 Onda teta striću viće:
 „Sad se držl veće,
 Sad potegni, vuoi, striće,
 Bit će bogmo sreće.“
 Vuk stromah vozi, cuka
 Baš iz petnih žila,
 Al zaludo mu je muka,
 Veća j' leđa sila.
 Kad stromah zadnjeg puta
 Svom se silom vrgao,
 Nesreća ga najdo ljuta —
 Rep mu se otrgno!
 ..
 Mnogi tako su bez broja
 Varalice staré:
 Pazito se, braće moja,
 Da vas neprevare.

Fr. Dragi ti, zač su to storili?

Ju. Da im se ostali Istrani vavek nerugaju, da su petljari, da su gladuhi, da živu va grulu, va batudi, va grotah, po gromačah i ća ti ja znam kade, ni kako.

Fr. To moraju imet negde jako dobrega prijatelja, ki jim je tu ljubav storil.

Ju. Da kako da ga imaju, a i ćujem, da te mu na vrh Ućke zato i spomenik zazidat, velik kako babilonski turan, da ga bude videt na sve ćetiri strane Istre!

Povrat obrat.

U nekom selu, na Bavarskoj medji, putniku već iz daleka u oći pada skladna kućica (ni u gradu njoj nebi prigovora bilo), dugoljasta na ćetiri ugla, pobieljena, na njoj okna dosta volika, krov joj od erljene pokulje (opuke), pred kućom ovićnjak, ogradjen ukusno zadelanimi letvicami (dašćicami), a ostale zgrade uredne, za njimi bašća (vrt) ćestito obradjena. Kuća je dakako kmetska, gospodar joj niti bogatiji, niti izobraženiji od svojih susjedah. Dapćeo gdjekoji od njih je i dalje po sviotu bio, ali sve ostale kuće su onakove, kako ih posjednici naslićdišo, drveno, tamno, kamenjom pokriveno. Od godine do godine bez napredka, jer ima prilike na potrošak, ima dobra piva, netuli vesela drućtva. Pojde li dan veselo, za njim sledi noć još vesolija, dokle na um nopadne kuća i obitelj. Pomanjka li za trošak, nešto se proda, te tako toće dan za danom. Ono je sreća, što tko za sreću derži. ... Ali Jakov, domaćin ove lijepe kućice, sad nešto drugo za sreću derži, nego li je deržao prije dviuh godinah. Sad mu je kuća sve. To se ovako dogodi.

Pred dvimi godinama oženi se naš Jakov uprav iz ljubavi, roditelji dragovoljno na njegov pametni izbor pristanu. — Sretan muž, sretna žena. — Ali sreći dnovi brzo prolaze. — Naš domaćin poče osiećati, da mu je tiesno kod kuće, njemu se htjele drućtva. Iz početka bi u krćmi popio po dva i po dvaput dva vrća; na to je i žena pristajala, akoprem nije zadovoljna bila; da, kod kuće bi mu i više vrća piva priuštila, jer razgovor u krćmi mnogo vremena trati.

Jednoć odo taj mladi gospodar o ćetiri sata po pódne i povrati se tok o polnoći kući. Žena mu neprigovori, ali ujezin mlk je mužu bio teži nego prigovor; on htjede otvoren prigovor da izvabi, zato pripitkavašo, da što ona od njegova držanja misli. Ona izbjegavašo, kasni mu povratak krćmaru na rovaš mećuć; ali se njemu nepodkrade, da žena u jastuk obraz krije, da suze sakriva. On ju umiri obećanjem, da će to drugćije biti. Blagi se mir u kuću opet povrati.

Ali eto ti o pódne derana (dećnaka) susjedova, koji javlja, da se obćinari glavom u viećnici sastati imaju.

U večer se sastanak dokonća, ali naš domaćin ode u krćmu, ima tu drućtva, ćaša za ćašom — i već zora puca. Spromi se Jakov kući, ali to na kasno, pa tako o pódno kući dojde.

Sastane najprvo staru majku; ona služeć se svoga materiuskoga prava, oštro mu prigovori; izminjaju nekoliko ljutih riećih, a Jakov razdražen, ni pet ni ćest, stupi u sobu. Žena nije znala za razgovor svoga supruqa s materom si, prigovori mu dosta krotko, ali on dakako razdražen zavikne: Do vraga! što kanite od mene, hoćete li, da me iz vjere božje izerate? Zar se je nebo srušilo? Srdito segne za kriljakom i ode. — Falio je. Što mu je žena rekla, bi rećeno mirno, krotko i bez žalca — ona togne za njim, da ga ublaži, ali za ludo, on nećuje i nevidi. Put mu je ravno u krćmu, s nakanom, svu bogovitu noć propiti; najde drućtvo prema toj nesmotrenoj nakani, pije se naglo — pije se u veliko. —

A kako je kod kuće? Žena se izroni suzami i uzdasi, napokon ju san svlada. Starici majki se neda k miru, poredi nešto po kući, još njoj se nedrićmlje, ide da nešto masla pretopi, naloži oganj, maslo tali i Bogu se moli; sgrije se, za ćas se nasloni u kutić i zaspi. — Noćni stražar opazi najprvo debele iskre, gust dim, zatim plamen te zavapi: Isuse i Marijo! oganj, oganj, oganj!

U zoru, kad se Jakov pićem omamljem kući vraćaše, nje-gova kuća silnim planom buktiče; kad je kući došao, našao

Franina i Jurina.

Ju. Ala ma su ti se Prekoućkari lopo osvetili ostalim Istranom!

Fr. Ki su ti Prekoućkari?

Ju. A Vološćaki, Kastavci, Lovrancei, Mošćenićani, Brćećani, Leprinćani, Klanjci, Jelšanci itd.

Fr. Kako su jim se to osvetili?

Ju. Dali su poštimat svoje kuse tako šegavo, da te tamo odsad una-

pred plaćat više štibre od kamenja, nego li se plaća po Istri od najbolje zemlje!

je ključnu hrpu žerave. Starica mati izgori, gospodaricu, ženu biednoga Jakova, zadnji trenutak spasiše, služinčad s velikom mukom ognju utoku, sve što je boljega bilo, to se je stvorilo u pepeo.

Nesretna žena, sad jurve na prosnjački stâp stavljena, pita za svog supruga; susjed joj samo to znade, gdje ga je sinoć ostavio. Napita ga vodiše kući, kad iz šume izidjoše, akoprem omamljen ipak pozna, da njegova kuća gori. Sruši se, te ostane ležeć ni živ ni mrtav. Kad se društvo k njemu vrati, najdu ga sjedeća; ali propala, kao da u njem krvi neima, pitaju ga koješta, ali neodgovara, dignu ga, komaj na noguh stoji; — oči su mu na pol zatvorene, kao da ga je kaplja udarila, ipak je pri sebi. Promienio se, da ga poznati nije — vlasu su mu u to kratko vrijeme posjedili. Jedina mu rieč bi: moja žena!

Jakov dojde k sebi, popravi se, obrati se, ali stalno i za uvijek. To dokazuje njegova liepa kućica i uredno gospodarstvo.

Privredio JAVORAK.

Različite vjesti.

* Izborni Odbor. Kako se čita u nekih novinah, osnovao se u Poreču odbor, koji će ravnati izbore istranskih poslani-
kah u carevinsko vieće. Taj odbor će postaviti svoje pod-
odbore po svoj Istri. Da se naš narod i naši u Istri prijatelji
nemute, moramo opomenuti, da je to talijanski odbor, pa da
se neka nedada od njega zavesti, nego neka odlučno čekaju
ono, što će im biti u svoje vrijeme drugim putem javljeno.

* Nj. Preuz. biskup Strossmayer, poboraviv u Trstu nekoliko
danah, da upotrebi morske kupelji, odputovao je put Beča.

* Fr. Dr. Rački, čuveni hrvatski učenjak, bavio se više
vremena u Dalmaciji, gdje je posjećivao javno i skromno knjiž-
nice, išćući stara pisma, protožuća se na povjest našeg na-
roda i naše zemlje.

* Tiskara u Kraljevici započet će svoju radnju koncem
ovoga mjeseca sa štampanjem pučkoga lista, komu će biti

ime „Primorski Stražar.“ Kako nam nadalje odanle javljaju,
bit će odsele u Kraljevici prodaja knjigah, propisanih za pučke
hrvatske škole.

* Grad Bakar zvat će se odskora u Bakru zagradjen mali
parobrod, koji će između Bakra, Kraljevice i Rieke svaki
dan ploviti.

* Rude u Dalmaciji. Čita se u *Osservatore Triestino*, da
su našli u Makarskom kotaru u Dalmaciji bogate rude od
kamena ugljevlja, pakline i železa, pak naime ruda od železa
da će se liepo izplatiti.

* Posljedice trubeža na bečkoj bursi osjetili su s početka
samo igrači bečki, ali sada već čute i drugi staleži odkad su
počele padati i pokrajinske banke, pri kojih bijahu uložili
velike glavnice. Tako su koncem pr. m. propale opet 2 banke
u Lincu, dođim se šuliranje drugih očekivalo. Njemački usta-
novjereci, koji se neprestano po novinah hvališu, da je kapital
samo u njemačkih rukuh, zašto sada svojim istomišljenikom
nepomažu, već da izadju iz skripena, neimaju zadosta riečih,
prietnjah i molbah na vladu, nebi li jim za Boga pomogla
sazovom ma baš i staroga rajhrata, kôga su 6. mârča sami
pokopali.

Sa tršćanskoga tržišćen.

U ovih posljednjih petnaest danah uzdržale se čvrsto sve
prvašnje cene. Biti će tomu glavni razlog ono veliko nepo-
vjoranje, što se porodilo naslied padnuća više bankah u Beču.
Toliko valja reći i gleda žitnog tržišćen, koje svodilji očekiva
pouzdana vjesti o žetvah. Medjutim u Ugarskoj nije žetva
onako izpala, kako se u obće očekivalo, pa se trgovci boje,
da se odanle neće mnogo pšenice i raži izvažati, ali tim više
rana jačmona i repice. — *Pšenica* dobro vrst 110 π tržilja
se po f. 9—10.40; *kukuruz* po f. 4.40—75 novč; *raš* f. 6.10
—30. — *Cent kafa* Rio f. 50—54 f.; *okava* tučena f. 20—
21.25; *hoba* 4.50—5 f.; *pirinča* (oriza) f. 7.25—13. Gleda
cena ostale trgovine upućujemo šticee na posljednje izvje-
šće; jedino dodajemo, da se trgovina sa *lincom* uvijek u
dobroj cieni uzdržava.

Kretanje austrijskih brodovah *)

od 1 do 16 Julija.

Dojadrili u—iz.

Trst: *Alfa* Lošinj. — *Ljubezni Otac* Svanscen.
Alessandrija: *Sibilla* Lošinj. — *Barone* Ešću
Baltassar Newcastle-a. — *Columbus* Mleoh.
Crono Marsiljo. — *Virgo* Cardiff-a. — *Nuo-
vo Ciriaco*, Eros Trsta.
Bristol: *Zin Celerina* Ales.
Buenos-Ayres: *Miljenko* Marsiljo.
Cagliari: *Emidio* Cotto.
Cardiff: *Libertas* Mleoh.
Carigrad: *Romana* Marsiljo — *Pasqualina*,
Barba Zvono Odeso
Cherel: *Nadir*, *Elena P.* Carig. — *Taganrog*
Marianopol.
Cotto: *Tonino* Odeso.
Falmouth: *Alberto* Rangoon-a. — *Bar. Vra-
nyezany* Galatz-a.
Londru: *Isak* Nova Jork-a.
Marsiljo: *Aron*, *Balticar*, *Annibale* Messino. —
Duca S. Pandeclermon-a. — *Teofrasto* Odeso.

— *Alessandria* Smirno. — *Concordia* Tolono.
Montevideo: *Girolamo* Bordeaux-a. — *Justino*
B. Marsiljo.
Nova Jork: *Civiltà* Anversa. — *Enrica* Londro
— *Zeth* Capo Verde. — *Arfaksad* Scheldts-a.
Odesu: *Italo* Marsiljo — *Maria D.* Scheldts-a.
Queenstown: *Antonio S.* Baltimore.
Texel: *Grad* Senj Rangoon-a.

Odjadrili iz—u.

Trsta: *Zio Giorgio* Bordeaux. — *Adreasta* Ca-
rigrad.
Alessandrija: *Sabioncello* Carig. — *Antea* Mar-
siljo. — *Enea* Messino.
Algeri-a: *Arelina B.* Bona-u.
Anversa: *Moad* Montefiore Carig. — *Giano* Bo-
ston. — *Brasil* Ingh.
Cardiff-a: *Buon Padre* Carig. — *Nod* Dubrovnik.
— *Obitić* Capo Verde. — *Figlio* Penelope
Ales.

Carigrad: *Ida S.*, *Catina R.*, *Taganrog*, *Pi-
nus* Marsiljo. — *Martin*, *John George*,
Zano, *Buon'Armonia*, *Maria D.* Odesu. —
Kobilic, *Mare*, *Mirto*, *Maria Romana* Trst.
— *Granvce*, *Elice* Kork. — *Matteo* Sulina.
— *Ero* Lošinj.

Cotto-a: *Emulo* Cagliari. — *Mario* Carig.
Dunkerque: *Eugenia* Anversa.
Grimby-a: *Masoraha* Vila Ales.
Hull-a: *Spirito* Nova Jork.
Liverpool-a: *Istria* Baltimore.
Marsiljo: *Lampo* Ales. — *Naviernik* Taganrog.
— *Maitat*, *Nuova Fama* Carig.

Montreal-a: *Srdini* Dubrovacki Queenstown.
Mleoh: *Prudente* Ales.
Newport-a: *Norina* Mlotko. — *Assidua* Trst.
Nova Jork-a: *Leopoldina* Bauer Lienta. —
Plud Cork. — *Olga* Newcastle.
Queenstown-a: *Sloboda* Dunkorquo. — *Colet*
Havro. — *Hennoch* Londru.
Rio Janeiro: *Arturo* Nova Jork.

*) Po želji više naših primorskih čitateljah stavljamo opet kretanje.

Ték Novacah

polag Borse u Trstu od 1 — 16 Julija 1873.

NOVCI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	—
Carški dukati (eckini)	5.10	5.20	5.20	5.20	5.21	—	5.20 ^{1/2}	5.21 ^{1/2}	5.22 ^{1/2}	5.21	5.20	5.20 ^{1/2}	—	5.20	5.20	—
Napoleoni	8.51	8.85	8.86	8.86	8.87 ^{1/2}	—	8.87	8.89	8.89	8.90	8.86	8.86	—	8.81 ^{1/2}	8.86	—
Lira Inglesko	11.03	11.07	11.10	11.10	11.11	—	11.11	11.14	11.16	11.18	—	—	—	11.10	11.12	—
Srebro prid (aggit)	108.—	108.—	118.25	108.35	108.35	—	108.65	108.65	108.65	109.—	108.50	108.25	—	108.35	108.35	—

A. Karabalić Vlastnik.

Izdavatelj i odgovorni urednik A. Novak.

Tisk. Sinovi K. Amati.